

Dansk projekt bryder Kinas råstofmonopol

Danske virksomheder og Teknologisk Institut i samarbejde med australsk selskab om at udvinde sjældne jordarter i Grønland.

MINEDRIFT

LARS HALSKOV

Et nyt dansk projekt skal bryde Kinas dominans på markedet for sjældne jordarter. De er meget efterspurgt, fordi de bruges i højteknologiske komponenter, der indgår i blandt andet computere, mobiltelefoner, lavenergipumper og batterier til elbiler.

Kina sidder på over 95 procent af verdensmarkedet for sjældne jordarter, og priserne på disse råstoffer er steget voldsomt.

Men det skal et forskningsprojekt med danske virksomheder i samarbejde med et australsk mineselskab Tanbreez Mining Greenland være med til at ændre. Udgangspunktet er en stor forekomst af sjældne jordarter i undergrunden ved Kringlerne i Grønland.

Hvis alt går vel, kan minedriften gå i gang i 2015 og dermed åbne et alternativ til den kinesiske produktion. Sektionsleder Jens Christiansen fra Teknologisk Institut og R&D-manager Peter Kjeldsteen fra den danske magnetproducent Sintex har taget initiativ til det nye projekt.

Vil have fri konkurrence

Jens Christiansen understreger, at det er et problem for verdenssamfundet, at Kina stort set bestemmer udbuddet og priserne på de sjældne jordarter. Han vil gerne sikre, at der er fri konkurrence på de eftertragtede råstoffer.

»Vi forsøger at gøre noget ved problemerne. Vi vil gerne bidrage til, at Kina ik-

ke har monopol på de sjældne jordarter. Det kræver et samarbejde mellem danske og udenlandske firmaer. Det er vilkårene, men det gør ikke noget. Hvis vi bare får brudt det kinesiske monopol og får nogle reelle markedspriser, er vi nået et godt stykke af vejen. Vi har et samarbejde med australske Tanbreez Mining, som har fundet en meget stor forekomst af sjældne jordarter i Grønland«, siger Jens Christiansen.

Projektet hedder 'Reegain' og har et budget på omkring 40 millioner kroner. Det er støttet af Rådet for Teknologi og Innovation, og adskillige danske virksomheder vil gerne være med. Lige fra genbrugsvirksomheden HJ Hansen Genvindingsindustri til magnetproducenten Sintex.

Ifølge Jens Christiansen er målet at kigge på hele fødekæden fra råstofudvinding og frem til aftagerne af de færdige magneter – og undersøge mulighederne for genbrug af magneterne og deres ind-

hold af sjældne jordarter. Teknologisk Instituts rolle er også at hjælpe Tanbreez Mining med en bedre udnyttelse af de udvundne mineraler. Derudover skal instituttet stå for udviklingen af magnetiske legeringer til blandt andet koblinger og kuglelejer i industriprodukter.

Nødvendigt med partnerskab

Peter Kjeldsteen fra den danske magnetproducent Sintex ser samarbejdet med udenlandske mineselskaber som afgørende, hvis danske virksomheder skal med i udvindingen af sjældne jordarter i Grønland.

»Der er ikke nogen danskere, som er uddannet eller har erfaring inden for minedrift og raffinering af malm indeholdende sjældne jordarter. Der var tidligere en kryolitmine, men i dag har vi ingen folk, der ved noget om minedrift. Det vil derfor være naivt at tro, at virksomheder i Grønland eller Danmark alene kan gå ind og starte minedrift på et internationalt ni-

veau. Derfor er det nødvendigt at gå ind i partnerskaber med udenlandske selskaber«, siger Peter Kjeldsteen.

Han er dog endnu ikke overbevist om, at det er rentabelt at begynde minedrift i det udvalgte område i Sydgrønland.

»Jeg har set tallene for en mulig minedrift i Kringlerne under Tanbreez Mining. Deres tal er baseret på geologiske studier, som danske geologer i 1960'erne udarbejdede. Det vil være nødvendigt med en opdateret analyse af områdets lødighed, før en produktion kan sættes i gang«, siger han og tilføjer, at udarbejdelsen af den analyse er en af opgaverne i det danske projekt.

Sintex er især interesseret i stoffet neodymium, der bruges i firmaets magneter. »På længere sigt bliver behovet for neodymium selvfølgelig ikke mindre. Det kan være, at det om fem år vælter ud med elbiler, der alle sammen skal have 5 til 10 kg magneter i sig«.

lars.halskov@pol.dk

TIDENS TERN
fra eterna

i denimblå nuancer på hvidt strygefri schweizerbomuld str. 36-48
Kr. 798

perfekt til BIASLEIR's behageligt bløde denimbukser m. 2% stretch str. 36-50
Kr. 1068

Paris i Holle
Holle Stationsvej 16, tlf. 4542 1074
www.parisholle.dk
Tøj skal ses i dagslys

Lukkethed: Hu Jintao vil ikke møde pressen

Kinesisk lukkethed viser, at landet er et diktatur, lyder det fra Dansk Folkeparti.

JESPER HVASS

Når den kinesiske præsident, Hu Jintao, i morgen og frem til lørdag aflægger Danmark et statsbesøg, bliver det ikke muligt for pressen at stille spørgsmål om hverken kinesiske erhvervsinteresser i Danmark, Arktis, Tibet eller menneskerettighedssituationen i Kina.

Kina har afvist at stille op til en pressekonference under statsbesøget, hvor Hu Jintao blandt andet skal sejle med kongeskibet 'Dannebrog', deltage i gallamiddag og møde statsministeren.

»Vi kan bekræfte, at vi fra dansk side ønskede en pressekonference. Det er ikke fast praksis for ham at deltage i pressekonferencer, og det har kineserne ikke ønsket i forbindelse med det her statsbesøg«, oplyser Statsministeriets pressekontor.

Hu Jintao er kendt for at være uhyre lukket. I løbet af de snart ti år, han har været præsident for Kina, har han ikke lavet et eneste interview om sine politiske holdninger eller personlige historier.

»Det er ikke overraskende, at der ikke er åbenhed på det øverste niveau i Kina. Jeg tror aldrig, at Hu Jintao har holdt en pressekonference og modtaget kritiske spørgsmål«, siger kinakender og lektor ved Aarhus Universitet Clemens Stubbe Østergaard.

»Man plejer at sige, at Hu Jintao er ansigtsløs – en spillfordeler, som svæver over vandene. Læren fra Mao Zedong (den første leder i det kommunistiske Kina, red.) er, at partiet ikke er en person, men en kollektiv ledelse«.

»Men der er også tre faste tabuer i kinesisk politik. Man kan ikke kritisere topledelsen af det kommunistiske parti og dets politik direkte, man må heller ikke lave landsdækkende organisering uden om partiet, og man må ikke modtage udenlandske penge til politisk aktivitet i Kina«, fortsætter Clemens Stubbe Østergaard.

Det overrasker derfor ikke Dansk Folkepartis udenrigsordfører, Søren Espersen, at kineserne ikke holder pressekonference.

»De er ikke vant til en fri presse, og de bruger ikke pressekonferencer. Hu Jintao vil ikke risikere for eksempel spørgsmål om Tibet og lignende, som han helt sikkert ville få. Det her viser, hvordan kineserne tænker. Det, der kendetegner et diktatur, er, at det hele er lagt i faste rammer, og pressen skriver bare af og stiller ingen ubehagelige spørgsmål«, siger Søren Espersen til politiken.dk.

jesper.hvass@pol.dk

► PROGRAMMET

► HU I DANMARK

Præsident Hu Jintao lander i Københavns Lufthavn torsdag kl. 14, hvor han modtages af dronning Margrethe.

Fredag morgen besøger præsident Hu Jintao og hans kone, Liu Yongqing, Amalienborg, og kl. 11 sejler parret sammen med dronning Margrethe og prins Henrik med kongeskibet 'Dannebrog'. Om aftenen er der gallamiddag på Christiansborg Slot.

Lørdag morgen kl. 8.30 besøger præsident Hu Jintao Folketinget. Kl. 9. mødes den kinesiske leder med statsminister Helle Thorning-Schmidt. Senere på dagen rejser præsident Hu videre til Mexico.

bibob.dk

Spil "XYLOFONER" i Wordfeud.
Send din frokost til Instagram.
Lyt til hele Roskilde-playlisten. Igen.
Tweet om vejret.
Tjek om Danmark går videre.
Og ring til din mor!

For kun:

6 GB
TIL 1. AUG.

3 TIMERS
TALETID

3 GB
DATA

Fri SMS & MMS

99,-

Mindstepris 1. måned: 148 kr.

Fri Bibob til Bibob – Bedre dækning - Op til 32 Mbit/s download

Effektiv hastighed afhænger af mobiltelefon, afstand til mast og antal brugere. Mere end 3 timer: 1 øre/sek. Ved forbrug ud over de inkluderede data sænker vi hastigheden. Dobbelt data t.o.m. 1.8.2012. Oprettelse 49 kr. Mindstepris 1. måned: 148 kr.

bibob
Så er du på